

STATSFORVALTEREN I VESTLAND
Njøsavegen 2
6863 LEIKANGER

Deres ref.:
Vår ref.: 23/48681-1
Saksbehandler: Wenche Øiestad
Dato: 14.11.2023

Ivaretagelse av psykososiale behov i forbindelse med ankomst av norske borgere evakuert til Norge fra Gaza

Helsedirektoratet ber med dette statsforvalterne om å oppfordre kommunene til å ha en særlig oppmerksomhet på ivaretagelse av psykososial beredskap og oppfølging av norske borgere som blir evakuert til Norge fra Gaza, herunder betydningen av proaktiv psykososial oppfølging.

Å oppleve krig påvirker den enkelte, både fysisk og psykisk. Det å måtte flykte fra et land og alt det som hverdagen besto av, er både opprivende og belastende.

Det å være utsatt for og eller vitne til traumatiske hendelser påvirker alle, både barn og voksne. En traumatisk hendelse er en hendelse eller situasjon som gjør at du føler en trussel mot eget eller andres liv og helse. Mange vil kunne oppleve fysiske og/eller psykiske reaksjoner som påvirker helse eller livskvalitet.

Kommunen har et ansvar for psykososial beredskap og oppfølging

Kommunen har etter [helse- og omsorgstjenesteloven](https://lovdata.no) (lovdata.no) ansvar for å tilby hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder psykososial beredskap og oppfølging. Dette inngår som en del av kommunens sørge-for-ansvar for egne innbyggere.

Proaktiv psykososial oppfølging av personer som er direkte berørt av en traumatisk hendelse, er av stor betydning. Slik oppfølging innebærer at kommunen aktivt henvender seg direkte til den/de rammede og tilbyr støtte og bistand i en tidlig fase. Proaktiviteten innebærer videre at det etter en tid tas ny kontakt dersom den rammede umiddelbart etter katastrofen ikke ønsker/ikke er i stand til å ta imot hjelp. Det anbefales at den rammede får en fast, navngitt kontaktperson i kommunen som kan bidra til kontinuitet og helhetlig oppfølging, jf. [Helsedirektoratets veileder for psykososiale tiltak ved kriser, ulykker og katastrofer](#).

Helsedirektoratet har råd til kommuner og ansatte i helse – og omsorgstjenestene på våre nettsider.

Tydlig informasjon om tilgjengelig tilbud

Mange bruker mye tid på å søke etter hjelp og informasjon på internett. Ved å gi tydelig informasjon på sine nettsider kan kommunen bidra til at tilgjengeligheten til eksisterende tilbud øker, og at terskelen for å oppsøke tjenester blir lavere. Vi oppfordrer statsforvalterne til å henstille om at hver enkelt kommune legger ut informasjon om hvordan de har organisert sine tjenester mht. hvor man kan få psykososial oppfølging.

Helsedirektoratet

Avdeling psykisk helse og rus

Wenche Øiestad

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Kommunens innbyggere bør utfra nettsidene lett kunne tilegne seg oppdatert informasjon om:

- hvilke tjenester og tilbud som er tilgjengelige
- hvilke aldersgrupper og målgrupper tilbudene retter seg mot
- tjenestetilbudets åpningstider
- hvilket telefonnummer man kan ringe for å komme i kontakt med tjenesten og når det er telefontid
- adresse for tilbudet

Kommunen må i sin informasjon tydeliggjøre at fastlegen har en øyeblikkelig hjelp funksjon på dagtid, jf. forskrift om fastlegeordningen i kommunen.

Det må komme frem hvilke øvrige akutttilbud som er tilgjengelige, utenom ordinær åpningstid, herunder lokal legevakt og akuttmottak i spesialisthelsetjenesten.

Informasjon og råd til kommunene

Statsforvalterne bes om å tilgjengeliggjøre oppdatert informasjon og råd til kommunene om ivaretagelse av de psykososiale behovene for berørte.

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS):

- [Barn, unge og familier på flukt](#)

Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTSene):

- [Psykososial beredskap](#) - konkret informasjon og veiledning om kriser og katastrofer – til kommuner, kriseteam, hjelpepersonell og frivillige.
- [Hva trenger barn som har opplevd krig?](#)

RVTSene er gitt et spesielt ansvar for å bistå kommunene med veiledning og kompetanse i psykososial oppfølging og beredskap. Ved behov for bistand kan kommunen kontakte [RVTS](#) i sin region.

Samarbeid med andre instanser

På tilsvarende måte som for kommunen foreligger det plikt for de regionale helseforetakene om å ha en forberedt helseberedskap på sitt område, samt bistandsplikt ved ulykker. Helsedirektoratet anbefaler at kommunen samarbeider med regionalt helseforetak og benytter eksisterende felles møtearenaer.

Vennlig hilsen

Linda Granlund e.f.
direktør

Jakob Linhave
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
NASJONALT KUNNSKAPSENTER OM VOLD OG
TRAUMATISK STRESS AS

RVTS Midt - Regionalt ressurscenter om vold,
traumatisk stress og selvmordsforebygging

RVTS Nord - Regionalt ressurscenter om vold,
traumatisk stress og selvmordsforebygging

RVTS Sør - Regionalt ressurscenter om vold,
traumatisk stress og selvmordsforebygging

RVTS Vest - Regionalt ressurscenter om vold,
traumatisk stress og selvmordsforebygging

RVTS Øst - Regionalt ressurscenter om vold,
traumatisk stress og selvmordsforebygging

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
STATSFORVALTEREN I AGDER		Postboks 504	4808 ARENDAL
STATSFORVALTEREN I INNLANDET		Postboks 987	2604 LILLEHAMMER
STATSFORVALTEREN I MØRE OG ROMSDAL		Postboks 2520	6404 MOLDE
STATSFORVALTEREN I NORDLAND		Postboks 1405	8002 BODØ
STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN		Postboks 325	1502 MOSS
STATSFORVALTEREN I ROGALAND		Postboks 59 Sentrum	4001 STAVANGER
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK		Postboks 700	9815 VADSØ
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG		Postboks 2600	7734 STEINKJER
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK		Postboks 2076	3103 TØNSBERG
STATSFORVALTEREN I VESTLAND		Njøsavegen 2	6863 LEIKANGER